

Voorzitter: B.Benjamins (D66)

Namens de raad: T. Rustebiel (D66), Y. Menger (100%Groningen), J.P. Loopstra (PvdA), R. Stayen (Stadspartij), R. Bolle (CDA), K. de Wrede (PvdD), J. Dijk (SP), F. Folkerts (GroenLinks), G. Brandsema (ChristenUnie), A. Sijbolts (Stadspartij), St. Bosch (Student&Stad), E. Akkerman (VVD),

Namens het college van B&W: de wethouders Ph. Broeksma, I. Diks, R. Van der Schaaf, C. Bloemhoff en P. de Rook.

Namens de griffie: P. Kommerij

Mededelingen college en politiek vragenuur

00:00:39

Techniek: We hebben een audiotest.

00:17:46

Voorzitter: Goedemiddag, welkom bij het politiek vragenuur van de gemeenteraad van de gemeente Groningen van woensdag 21 april. Ik hoop dat dit goed komt. Wij hebben een aantal mededelingen. Eén van de mededelingen zal worden gedaan door wethouder Diks.

00:18:28

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel, Voorzitter, want ik wil graag met de raad delen dat er door het college ... Ik klink volgens mij heel hard. Oh, de echo. Ja. Nog een keer proberen. Ik zing nog, hè?

00:19:00

Voorzitter: Even kijken of het daar inderdaad al lag. Ik geloof het niet.

00:20:45

Voorzitter: Helemaal uit en dan kijken of wij niet meer in stereo en dubbelop ... Zit hier ook nog iets op of niet? Ik weet het niet, ik heb geen idee. Het oude systeem.

00:21:20

Voorzitter: We kunnen nooit meer terug naar vroeger. Vroeger was alles beter, Jimmy.

00:21:38

Voorzitter: Dan weet je tenminste waar je zijn moet. De verrassing komt nog een keer dat we Topweer op A zetten en de Radesingel op B.

00:22:32

Voorzitter: Ik ga weer even testen of wij nog wat horen. Waar komt dat vandaan?

00:23:31

Voorzitter: Commissieruimte A is dit, Radesingel. Het is wel iets minder. De heer Sijbolts wil ons al een postduif sturen. Dat is wel lief, hè? Even kijken of het daaraan lag. Ja, het komt goed. Oké, technisch hadden we even wat probleempjes, maar we draaien weer. We zijn er. We beginnen met een mededeling van wethouder Diks.

00:24:09

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel, Voorzitter, want wij willen graag met uw raad delen dat door het college, in navolging van het economische herstelplan, ook wordt gewerkt aan een

sociaal perspectiefplan corona. We zien natuurlijk dat de coronamaatregelen voor iedereen gevolgen hebben. In alle lagen van de bevolking zien we effecten op mentale- en fysieke gezondheid. Het sociaal perspectiefplan corona heeft tot doel om schadelijke korte termijn-effecten van coronamaatregelen te dempen en de schadelijke langetermijneffecten te beperken. Dan gaat het om de inzet ten behoeve van de algemene bevolking, met name op thema's zoals leefstijl en ontmoeten, alsook om inzet voor kwetsbare groepen met het oog op het voorkomen van verergeren of opnieuw ontstaan van problemen. De concrete acties zijn gericht op het ondersteunen van al onze inwoners en het bevorderen van het maatschappelijk welbevinden. Hier willen we vanaf de zomer al mee starten. Tegelijkertijd weten we natuurlijk ook dat de coronamaatregelen nog harder aankomen in specifieke groepen. Denk bijvoorbeeld aan kwetsbare jeugd, jongeren, ouderen en psychisch kwetsbare mensen. Voor deze groep hebben we nu globaal in beeld wat de effecten zijn, maar het is ook vooral nodig om goed te kijken welke werkwijzen effectief zijn om deze schade zoveel mogelijk te beperken. In het sociaal perspectiefplan corona zullen we daarom door middel van een analyse helder maken, waar onze inzet het meest nodig is. Het college is van plan u voor de zomer te informeren over de exacte uitwerking van dit plan via een collegebrief. Dank u wel.

00:25:45

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Diks. Dan hebben we nog een mededeling tegood van één van de wethouders die digitaal aanwezig is, de heer De Rook.

00:25:59

De heer De Rook: Voorzitter, mijn mededeling gaat over een motie die is ingediend door de fractie van Student en Stad enige tijd geleden over de zogenaamde 'spookstudenten'. Daar hebben ze zelfs opgeroepen om de inschrijvingsgraad onder studenten te verhogen. Dat was actueel geworden, nadat de 'uitwonendenbeurs' was afgeschaft. Daar zat altijd een belangrijke prikkel in dat studenten zich graag buiten hun ouderlijk huis wilden inschrijven. Die prikkel is daarmee komen te vervallen. Wij zien en dat zag Student en Stad destijds ook, dat er een afname is in het aantal studenten dat zich ook daadwerkelijk inschrijft in Groningen. Dat kan twee problemen opleveren. Enerzijds heeft dat met de veiligheid te maken. Je wil natuurlijk weten, als er bijvoorbeeld brand is, hoeveel mensen ook echt ergens wonen en dat er niet ook nog vijf mensen wonen die helemaal niet staan ingeschreven. Het kan echter ook een effect hebben – en dat was ook de insteek van Student en Stad destijds – voor de zogenaamde BAG-registraties die ook van belang zijn voor de tellingen van het gemeentefonds, want hoe meer inwoners een gemeente heeft hoe meer geld ze ook krijgen. Vandaar dat wij een aantal acties op basis van die motie hebben geïntensiveerd en ik had uw raad toegezegd om daar periodiek op terug te komen. Dat doe ik dus even opnieuw. Er zitten eigenlijk twee kanten aan onze aanpak, zou je kunnen zeggen. De ene kant is het verleiden van studenten om zich te laten inschrijven en dat doen we normaliter vooral rondom de KEI-week. Die had afgelopen jaar een heel ander karakter dan normaal. Wij zijn voornemens om dat nog weer wat aan te zetten, ook richting de volgende KEI-week. Om ook echt aanwezig te zijn op de KEI-week en met nieuwe studenten in gesprek te gaan over dat het verstandig is om je in te schrijven bij de gemeente en we proberen dan ook communicatief daar wat aandacht voor te vragen. Afgelopen jaar zijn we wel veel in contact geweest met zowel de studentenorganisaties als met de kennisinstellingen om veel gestelde

vragen over dit thema zo goed mogelijk te beantwoorden. Er zit ook nog een handhavingskant aan. De gemeente doet bijvoorbeeld mee aan het onderzoek adreskwaliteit, waarin ook in beeld kan worden gebracht in hoeverre het aantal inschrijvingen op een adres klopt. Wij zijn dus bezig om dit probleem beter in beeld te krijgen. Er kunnen ook onderzoeken plaatsvinden door Werk en Inkomen of door Burgerzaken. Als er vermoedens zijn dat bijvoorbeeld inschrijvingen niet kloppen, dan wordt er ook op die manier gehandeld. Specifieke aandacht is er voor buitenlandse studenten, bijvoorbeeld via het Welcome Center of via de kennisinstellingen om ook daar aandacht te vragen voor inschrijving en het allemaal netjes te doen. Ik kan u ook zeggen dat we hebben begrepen dat de fractie van Student en Stad daar nog een aantal aanvullende ideeën over heeft om dit nog beter te doen, dus wij zullen binnenkort ook een gesprek organiseren tussen de indieners van de motie en onze afdeling Burgerzaken om te kijken wat nog extra kan worden gedaan. Mochten er fracties zijn die daarbij zouden willen aansluiten, dan zijn die daar van harte voor uitgenodigd. Tot zover, Voorzitter.

00:28:56

Voorzitter: Dank u wel, wethouder De Rook. Dan gaan wij door naar de vragen die op ons raadsinformatiesysteem te vinden zijn. Daar is ook de inleiding op die vragen te vinden, dus die hoeft u niet helemaal te melden. We beginnen met vragen van de fracties van 100% Groningen, de VVD, de PVV, SP en de Stadspartij over het project Schakelkans. Ik geef graag het woord aan mevrouw Menger.

00:29:24

Mevrouw Menger: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik sla dan de hele inleiding over en ga rechtstreeks door naar de vragen. Wij willen heel graag weten, waarom er pas rond de zomer een evaluatie komt, als er nu sprake is van een schijnbaar mislukt project. Na herhaalde verzoeken van de FNV heeft de gemeente pas recent inzage gegeven in de werkelijke geldstromen, ver buiten de WOB-termijn om die daarvoor staat. Waarom heeft dit op deze wijze plaatsgevonden? Een project waar nu twee nog maar twee personen aan deelnemen, terwijl het bij aanvang van het project voor een groter aantal deelnemers was bedoeld, blijft als het aan het college ligt voortbestaan – althans dat is onze interpretatie van de gang van zaken – Wat is uw afwegingskader in deze? Aangezien de huidige resultaten van het project Schakelkans niet als positief te bestempelen zijn, kan het college aangeven, waarom zijn nog langer door willen gaan met dit project? Verwacht zij in de nabije toekomst betere resultaten of wil zij in overweging nemen om haar tijd, energie, geld en inzet ergens anders te besteden? Daarnaast, waarom is er niet gekozen voor een eerdere evaluatie, ondanks de veranderende situatie door corona? Uw gemeenteraad heeft onlangs in een commissie hier vragen over gesteld en het college gaf in dezelfde commissie aan het volste vertrouwen in het voortbestaan van het project te hebben. Heeft u dat met de kennis van nu nog steeds? Wat kan de gemeente nu op dit moment doen om het toch nog zo succesvol mogelijk te maken of af te ronden? Tenslotte willen wij graag de wethouder verzoeken om een reactie te geven op het persbericht van de FNV van vanochtend. Onze voorkeur gaat er naar uit dat de wethouder dat schriftelijk doet. Dank u wel.

00:31:17

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Menger. Voor beantwoording gaan we over naar mevrouw Bloemhoff. Wethouder Bloemhoff heeft het woord.

Mevrouw Bloemhoff: Ja, dank u wel Voorzitter. Ik kan de vragen beantwoorden zoals die mij bekend en gesteld zijn. Persberichten die vanochtend zijn verschenen heb ik geen kennis van kunnen nemen en daar kan ik op dit moment ook niet op reageren. Laat ik dat dus even alvast qua verwachtingsmanagement zeggen. In het politiek vragenuur van 17 februari jongstleden stelde de heer Ateema een aantal vragen omtrent Schakelkans en ik zal daar ook naar terugverwijzen, wat daar wel en niet gezegd is. Wij hebben in dat politiek vragenuur namens het college aangegeven dat we in het voorjaar bezig zouden gaan met een evaluatie van het instrument Schakelkans. Niet in de zomer, maar in het voorjaar en het voorjaar is nu. Wij zijn hier ook mee aan de slag gegaan en we hebben inmiddels de evaluatie afgerond. De conclusie van die evaluatie is dat de arbeidsmarkt op dit moment dusdanig veranderd is, in een relatief korte tijd, dat er op dit moment, zowel vanuit de vraag als aanbodkant weinig tot geen behoefte is aan Schakelkans. Daarom zetten we het instrument Schakelkans ook voorlopig in de koelkast. Dat is een pragmatische afweging. Je ziet op dit moment dat werkgevers meer vragen hebben naar proefplaatsingen en dat de arbeidsmarkt dusdanig veranderd is dat het instrument op dit moment niet dienstbaar is. Het is overigens zo dat we alle instrumenten die wij inzetten vanuit de re-integratie periodiek bekijken en per jaar een afweging maken welke wij inzetten. We hebben nu besloten om Schakelkans voorlopig niet meer in te zetten en de overeenkomst ook te beëindigen voor dit jaar. Voorlopig dus in de koelkast, als de arbeidsmarkt echter wel weer aantrekt dan zou het natuurlijk kunnen zijn dat we Schakelkans wel weer willen inzetten, maar dan zullen we u daar natuurlijk over informeren. Dan het tweede deel van de vragen gaan over het WOB-verzoek. Ook eerder in het vragenuur heb ik de redenen die er waren van de vertraging van het WOB-verzoek al aangegeven, want ook toen stelde de heer Ateema daar al vragen over. Het WOB-verzoek is bij ons ingediend op 23 november 2020, net voor de tweede lockdown en het betrof een hele set aan vragen over het beleid en uitvoering van de Participatiewet. Niet alleen over Schakelkans, maar over ons hele instrumentarium. U moet zich dus voorstellen alle re-integratietrajecten en hoe dit in de gemeente Groningen wordt vormgegeven en uitgevoerd en in het bijzonder, natuurlijk aandacht voor het instrument Schakelkans. Het was echter, zoals het leek, veel uitgebreider dan Schakelkans. Het waren, zoals ik probeer uit te leggen, hele complexe vragen en helaas heeft het even geduurd, voordat wij deze vragen hebben kunnen beantwoorden. We hebben hiervoor contact moeten zoeken met de stakeholders, want dat moet je doen bij een WOB als het gegevens van derden betreft. Als het over het hele instrumentarium van de Participatiewet gaat, dan kunt u zich als raad wellicht voorstellen dat dat heel veel partijen zijn. We hebben ook verschillende dossiers moeten onderzoeken om de vragen te beantwoorden. Helaas heeft dit langer geduurd en dit heeft echt te maken met capaciteit en tijd. Dan moet u ook bedenken dat het – zoals ik net zei – vlak voor de tweede lockdown is ingediend. We werken veel vanuit huis. We hebben te maken met mensen die thuis werken, met jonge schoolgaande kinderen die thuis waren. Ook dat heb ik in het vorige politiek vragenuur al namens het college aangegeven. We hadden dus gewoon langer tijd nodig. Dat is natuurlijk niet fraai, dat mag ook niet een excuus zijn, maar het is wel de context, waarmee onze ambtelijke organisatie in de afgelopen maanden heeft gewerkt. Gegeven zo een groot WOB-verzoek en het feit dat je naar je werk moet om in het archief te kijken dat betekent dat we het niet binnen de termijn

hebben gered. Nu, ik denk dat ik met deze twee onderdelen de vragen van de partijen afdoende heb beantwoord, Voorzitter. Althans dat hoop ik.

00:35:23

Voorzitter: Ik denk dat dat het geval is, wethouder Bloemhoff. Ik heb deze vragen van tevoren ingezien en heb ook geconstateerd dat er een aantal vragen waren die actueel waren en een aantal vragen die allang beantwoord waren. Ik heb gemeend deze keer niet te moeten ingrijpen op een aantal vragen, maar de volgende keer wil ik dat wel doen, want ik heb dezelfde constatering gedaan als de wethouder. Ik zag een hand van de heer Sijbolts.

00:35:48

De heer Sijbolts: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor de beantwoording. Mevrouw Menger heeft gevraagd of de wethouder nog zou willen reageren op het persbericht wat door de FNV vanochtend de wereld in is gestuurd. Ik kan begrijpen dat de wethouder dat nu niet kan, maar mevrouw Menger vroeg of dat eventueel later schriftelijk kan, dus dat verzoek wil ik graag nog eventjes opnieuw bij de wethouder neerleggen via deze weg.

00:36:12

Voorzitter: De wethouder.

00:36:14

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het persbericht bekijken en daar eventueel een reactie op geven, als dat nog nodig is na de beantwoording. Het persbericht is eerst verschenen en er is nu de vraag, dus we moeten even kijken. Ik zal daar een reactie op geven. Het kan natuurlijk ook zijn dat dat in lijn met de beantwoording is of althans een overlap heeft met de beantwoording hier, dus daar moeten we even naar kijken.

00:36:34

Voorzitter: Als dat dan de mededeling is, dan is dat de mededeling, toch. Mevrouw Akkerman.

00:36:39

Mevrouw Akkerman: Ja, dank u wel Voorzitter. Ik had een vervolgvraag over de evaluatie, want ik begrijp eruit dat daar ook al een conclusie is getrokken. Ik was even benieuwd of dat dan dus niet meer met de raad wordt besproken en wanneer wij deze zelf tegemoet kunnen zien?

00:36:52

Voorzitter: Mevrouw Bloemhoff.

00:36:53

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, wij hebben een evaluatie door gewoon rond te vragen bij onze accountmanagers. U moet daar niet een vuistdik rapport van verwachten, maar we kunnen natuurlijk altijd nog even de argumenten die zijn meegenomen op papier zetten. Zoals gezegd, we evalueren. Met de term evalueren, bedoel ik: we kijken na elk jaar of we een instrument nog inzetten. Ik kan de argumenten nog een keer voor u op een rij zetten, maar het is niet een 'verschenen rapport' of iets dergelijks.

00:37:24

Voorzitter: Ik dank u wel, wethouder Bloemhoff. Daar laten we het ook bij. Dan is het even

opletten geblazen, want we gaan eerst naar de vragen set die onder nummer vier in het raadsinformatiesysteem hangt. Dat zijn vragen van de fracties van D66 en de Partij van de Arbeid over het Deltaplan van het Noorden. Ik wil graag het woord geven aan de heer Rustebiel.

00:37:44

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, Deltaplan voor het Noorden is gepresenteerd, een zogenaamde bouwsteen voor een hele grote opgave die voor ons ligt en als die bouwsteen ook gebouwd gaat worden, dan gaat dat nogal wat betekenen voor onze regio, voor het noorden. Veel mooie dingen, denk ik. We hebben een wooncrisis op te lossen en het zal zorgen voor betere bereikbaarheid. Echter, die woningbouwplannen voor de provincie Groningen, 30.000 extra woningen bovenop de al te verwachten toename, dat gaat natuurlijk ook heel veel van onze ruimte vragen. We zitten nu ook in een precaire discussie met energie over landschap, natuurkwaliteit en hoe gaan we om met ruimte? Dat zal, als deze bouwsteen gebouwd gaat worden, natuurlijk niet anders zijn. We zijn dus benieuwd hoe deze verdeling ... of er al wat te zeggen valt over de verdeling die die op hoofdlijnen gemaakt is en of er binnen de provincie Groningen al zicht is op wat de opgave voor de gemeente Groningen zou kunnen zijn? We zijn benieuwd hoe wij als gemeenteraad betrokken worden bij de verdere uitvoering, want hier liggen natuurlijk heel veel politieke keuzes aan ten grondslag. Tot slot toch nog even de complimenten herhalen voor het gezamenlijk optrekken door de noordelijke bestuurders die dit, denk ik, heel mooi en krachtig hebben neergelegd.

00:38:54

Voorzitter: Dank u wel, heer Rustebiel. Voor beantwoording naar wethouder Van der Schaaf.

00:38:58

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u Voorzitter. Als eerste, namens het college, maar ik denk ook namens alle andere betrokken bestuurders, dank voor de complimenten over de inzet die gedaan is om de bouwstenen voor het Deltaplan – laten we het zo noemen – neer te leggen. Het is een gezamenlijke inspanning geweest, waarbij de gedachte is dat er een samenhang is tussen investeringen in de bereikbaarheid en een grotere bijdrage die Noord-Nederland zou kunnen leveren aan een aantal belangrijke nationale opgaven. Aan de ene kant de woningbouwopgave en aan de andere kant ook economische ontwikkeling, laten we dat ook niet vergeten. De vragen van de partijen richten zich met name op het woningdeel en op de verdere betrokkenheid van de raad, dus daar ga ik dan nu even op in. De eerste vraag gaat over de woningbouwaantallen. Ik denk dat het staatje dan ook niet helemaal helder was, maar de aantallen zijn nog hoger zijn dan de heer Rustebiel veronderstelt, tenminste ik het zo hoor in zijn vragen. Er is geïnventariseerd dat ruim 200.000 woningen in al die provincies, inclusief ook Flevoland, extra gebouwd zouden kunnen gaan worden, mits aan een aantal randvoorwaarden voldaan is. Dat betekent concreet voor de provincie Groningen dat naast de 20.000 die nu als het ware in harde plancapaciteit zitten – en daar zit bijvoorbeeld ook nog een deel van onze eigen opgave niet eens in, als stad Groningen, omdat wij een aantal plannen nog niet hard hebben, maar binnenkort wel – daar zou dan in principe voor nog zo een 50.000 extra ruimte zijn. Totaal dus 70.000. Als je kijkt naar Flevoland daar gaat het om aantallen van 50.000 plus 80.000 is 130.000. Die cijfers zijn per provincie tot stand gekomen via een inventarisatie die de provincie zelf heeft gemaakt bij de

betreffende gemeenten en samenwerkingsverbanden. Wij zijn in Groningen, zoals u weet, in de regio Groningen-Assen bezig met een verstedelijkingsstrategie en daar zijn ook allerlei analyses gemaakt voor potentiële woningbouwlocaties. Dat is onze inbreng geweest in deze ruwe – moet ik wel zeggen – aantallen. Op uw vraag dus, wat is daar de rol van de gemeente Groningen in? Wij hebben in het kader van die brede verstedelijkingsstrategie RGA gekeken welke aantallen mogelijk zijn. Als je dan kijkt, welke plannen hebben wij vanuit de gemeente Groningen – laat ik het zo zeggen – ingediend? Dat zijn eigenlijk geen plannen die u onbekend zijn en dan gaat het natuurlijk over de ontwikkeling van Meerstad, de ontwikkeling Suikerzijde is zijn volledigheid, Stadshavens en ook nog een heleboel kleinere ontwikkelingen. Als je die allemaal bij elkaar optelt zou je een getal – wat ik zo niet uit mijn hoofd weet – in kunnen vullen. Dat geldt ook voor andere gemeenten in de RGA en ook voor andere gemeenten in de provincie. Daar zijn ruwweg deze getallen uitgekomen en dat geldt ook voor de andere provincies. Duidelijk is dat de precieze getallen en ook de ruimtelijke effecten wat het allemaal zou kunnen betekenen, uiteraard in het vervolgonderzoek verder gevalideerd zullen worden. Daar ga ik nu verder even op in en dat is uw derde vraag: hoe gaat het nu verder qua uitwerking en hoe zou u als raad daar ook bij betrokken kunnen worden? Nu, dit is deel A van de bouwstenen voor het Deltaplan. We gaan nu samen met het Rijk – want het is niet alleen iets van de regio, maar we proberen dit echt samen met het Rijk te doen – onderzoek naar de effecten van de maatregelen, zoals we die in het Deltaplan nu hebben beschreven. Er zal een validatie onderzoek moeten plaatsvinden, onder andere op de aantallen woningen waar net specifiek naar gevraagd is. We zullen dan ook kijken wat de maatschappelijke effecten zijn. Niet alleen het ruimtelijke effect, maar ook bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, sociaaleconomische achterstanden, hoe ontwikkelt de woon- en werk vraag zich en stel dat je die woningen zou bouwen en plannen, is er überhaupt vraag naar? Niet geheel irrelevant. Kortom, wat zijn de effecten op het duurzame economische groeipotentieel van de brede welvaart van Nederland. Als dat onderzoek is afgerond, zullen we gezamenlijk een aantal conclusies – uiteraard met het Rijk – trekken en dat zal vervolgens leiden tot een aantal vervolgstappen. Daar wordt u als raad sowieso bij betrokken. Wat we ook nog zouden kunnen doen, is dat we de onderzoeksopzet van het onderzoek met het Rijk, wat ik net heb beschreven, met u delen. Dan kunt u ook precies kijken welke vragen worden gesteld en dan kunt u daar ook nog invloed op uitoefenen. Ter aanvulling ook nog dat dit Deltaplan – dat had ik in het begin kunnen zeggen – bij uitstek ook een basis is voor een aanvraag bij het Groeifonds wat wij aan het voorbereiden zijn.

00:43:35

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustebiel nog een vraag.

00:43:38

De heer Rustebiel: Ja, ik wil nog even zeggen dat het mede namens de collega van de Partij van de Arbeid is. De voorzitter overviel mij een beetje door mij in één keer de beurt te geven. Wat de wethouder net zei, het vertrekpunt is geweest: wat is mogelijk. In het vervolgonderzoek wordt dus gekeken wat is ook echt ondersteunend aan onze sociaalmaatschappelijke opgaven. Dat klopt, hè?

00:43:56

De heer Van der Schaaf: Absoluut en of het haalbaar is, ruimtelijk en sociaal en hoe verhoudt zich dat tot het Rijk. In theorie hebben op basis van de inventarisatie die vier provincies

gezegd, je zou met die randvoorwaarden in theorie ruwweg zoveel woningen extra kunnen programmeren.

00:44:12

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu weer terug naar de vragen set die onder kopje twee hangt, namelijk de vragen van de fracties van de Partij voor de Dieren en de SP over een uitspraak van de wethouder inzake bezwaarprocedure Ring Zuid. Ik geef het woord graag aan mevrouw De Wrede.

00:44:29

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, Voorzitter. Deze vragen zijn dus ook namens de heer Koks van de SP, zoals u al zei. "Het ligt onder de rechter en ik kan daar verder nu niets over zeggen". Dat zei de heer Broeksma vorige week tijdens de voortgangsrapportage Ring Zuid, de bespreking daarvan, toen wij vragen stelde over hoe het nu ging met de procedure rondom het bezwaar dat de bewoners van de Zaayer hadden ingediend bij de bezwaarschriftencommissie van de gemeente. Ja, als iets 'onder de rechter' ligt, dan kan daar verder natuurlijk niet over gesproken worden. Dat is nu eenmaal zo, dus wij hielden dus maar op. Achteraf bleek dit dus niet correct te zijn en hier hebben wij de volgende vragen over. 1. Heeft het college de gang van zaken niet volledig begrepen? 2. Is het wellicht noodzakelijk dat het college op dit voor stad en omwonenden zo belangrijke dossier extra ambtelijke ondersteuning krijgt om de procedures te doorgronden? Zo ja, gaat u een voorstel hiervoor naar de raad sturen? Indien u de situatie wel begrijpt, hoe is het dan mogelijk dat wethouder Broeksma ons verkeerd heeft geïnformeerd? Kunt u ons ervan verzekeren dat er van opzet geen sprake was? Vraag 4. Wij hebben begrepen dat het college nu toch snel met een besluit op bezwaar gaat komen. Hoeveel tijd heeft er gezeten tussen het advies van de bezwaarcommissie en het besluit op bezwaar van de gemeente en in hoeverre wijkt dit af van wat gangbaar is? Wat is de reden dat het zolang duurt? Laatste vraag: omdat het niet onder de rechter ligt, kunt u er dus vrijuit over spreken, dus kunt u ons nu ook vertellen, hoe u omgaat met het advies van de bezwarencommissie en wat uw besluit op bezwaar zal zijn? Dank u wel.

00:46:18

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw de Wrede. Dan gaan wij naar wethouder Broeksma.

00:46:21

De heer Broeksma: Ja, dank u wel Voorzitter. Dank ook mevrouw De Wrede en de heer Koks om mij in de gelegenheid te stellen dit recht te zetten. Dit is ook al naar de advocaat en één van de bewoners gecommuniceerd: de zaak ligt inderdaad niet onder de rechter. Dat had ik zo niet moeten formuleren, omdat het natuurlijk vanzelfsprekend is dat het hier niet gaat om een rechtszaak, maar om een bezwaarprocedure. Daar ben ik mij ten volle van bewust. Het was een verspreking. Overigens een enkele zinnen daarvoor – tijdens de commissie, waarin ik mij dus verkeerd uitdrukte – gaf ik al aan dat op het bezwaarschrift nog geen besluit was genomen. Dat had een aanleiding kunnen zijn om te bedenken dat ik me bij die tweede keer verkeerd uitdrukte. Nogmaals, ik had het zo niet moeten zeggen. Jammer dat het tot verwarring heeft geleid bij de betrokkenen die wachten op besluit op bezwaar. Excuses daarvoor.

00:47:09

De heer Broeksma: Ik kan u verder laten weten dat er inmiddels een besluit op bezwaar is opgesteld, waarin wij ingaan op de bezwaren die zijn ingediend tegen de verleende omgevingsvergunning. Naar verwachting wordt het besluit op bezwaar deze week verzonden. Ook dat is inmiddels medegedeeld aan de advocaat van de indieners van het bezwaar. We hebben niet binnen de wettelijke termijn een besluit op bezwaar genomen en het college is officieel in gebreke gesteld. Dat heeft ook te maken met het feit dat dit een complexe afweging is. Dat liet ik u al tijdens de commissie over de VGR weten. Het college stelt de vaststellingsbeschikking op om de hoogte van de verschuldigde dwangsom vast te stellen, om daarop te reageren. Tenslotte vraagt u mij in dit vragenuur aan u mede te delen wat er in het besluit op bezwaar staat. Echter, het college vindt dat niet netjes en gepast om dat hier via deze weg openbaar te maken. Zoals gezegd, ik verwacht dat het besluit deze week wordt verzonden. Tot zover, Voorzitter.

00:48:08

Voorzitter: Dank u wel, wethouder Broeksma. Ik neem aan dat daarmee de vragen afdoende zijn beantwoord. Dan gaan we naar de vragen onder kopje drie. Vragen van de fractie van de SP over uitspraken van de wethouder met aanvullende vragen over hetzelfde onderwerp van de fractie van de Partij van de Arbeid en dat zal de heer Loopstra doen. We beginnen bij de heer Dijk.

00:48:30

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ja, volgens de SP moet een wethouder Armoedebestrijding zorgen voor betere inkomensondersteuning, goede huisvesting, goed werk en ervoor zorgen dat schulden worden voorkomen in plaats van mensen denigrerend en badinerend te vertellen hoe ze moeten leven. Hun enkel op individueel gedrag wijzen is stigmatiserend en zet daarmee ook mensen categorisch weg. Er zijn een aantal vragen die wij aan het college en deze wethouder hebben, maar ik zal daar even een paar specifiek uithalen. Heeft het college door dat wethouders niet zomaar alles over mensen in lagere sociaaleconomische klassen kunnen zeggen? Hoe komt het dat wethouder Diks nu weer met denigrerende en stigmatiserende uitspraken in opspraak is geraakt? Of de quote in de kop van OOG TV nu letterlijk is of niet. Ik heb het hele fragment gelezen en de rest is ook niet echt om over naar huis te schrijven, om het zomaar even te zeggen. Beseft het college dat de uitlatingen van wethouder Diks – net zoals een paar weken geleden – als wethouder Armoedebeleid ervoor zorgen dat zij steeds meer vertrouwen, zowel van de samenleving als van deze gemeenteraad, aan het verliezen is? Ook daar kan ik over zeggen, dat was al niet om over naar huis te schrijven. Ik zou heel graag ook excuses van deze wethouder willen.

00:49:47

Voorzitter: Dank u wel, de heer Dijk. Dan geef ik het woord aan de heer Loopstra.

00:49:51

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Ik zal me ook beperken tot de vragen, want de tekst was al openbaar. Vindt het college het niet schadelijk en onzorgvuldig richting de vrouwen in armoede als de gemeente Groningen gaat bemoeien met de mogelijke keuze om zwanger te raken? Graag een toelichting. In hoeverre vindt het college dat vrouwen in schulden, wonend in slechte huizen dan wel slachtoffer zijn van huiselijk geweld, niet in staat zijn zelf te bepalen wanneer ze zwanger willen raken? Is het college van mening dat inwoners die in

armoede leven per definitie kwetsbare mensen zijn die geholpen moeten worden met hun keuze wanneer ze zwanger willen raken? Voor de Partij van de Arbeid staat buiten kijf dat ieder kind de best mogelijke start van zijn of haar leven verdient. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte is cruciaal voor een optimale kans op een goede toekomst. Inspanningen daarop gericht, bijvoorbeeld met het programma Kansrijke Start, kunnen van meerwaarde zijn. Echter, dit vereist een uiterst zorgvuldige benadering en absoluut geen gemeente die uitspraken doet over of vrouwen al dan niet in verwachting moeten raken. Deelt het college deze opvatting en hoe kijkt het college hier tegenaan in het licht van het coalitieakkoord en zorgvuldig gemeentelijk handelen? Dank u, Voorzitter.

00:51:11

Voorzitter: Dan heeft u nog een vraag van de heer Bolle.

00:51:13

De heer Bolle: Ja, Voorzitter, dank u wel. Ja, wat mij opvalt, Voorzitter – en ik word graag gecorrigeerd door de heer Loopstra van de Partij van de Arbeid – als de PvdA kritisch is op het college dat dat dan alleen maar specifiek op mevrouw Diks is en op de soms wat ongelukkige uitspraken – noem ik het maar even eufemistisch – in de media. Er zijn best wel wat momenten geweest, waarop de Partij van de Arbeid ook inhoudelijke kritisch had kunnen zijn op het college en waar het ook op zijn plaats was geweest, maar het beperkt zich tot mevrouw Diks en haar uitingen in de media. Hoe kijkt de Partij van de Arbeid daar zelf naar? Wat zou de reden daarvan kunnen zijn?

00:51:52

De heer Loopstra: Ik heb nog nooit zo een grote onzin gehoord als wat de heer Bolle naar voren brengt. We hebben hier vragenuur. Daar kan ik vragen naar zaken die actueel spelen. Dat doen wij als fractie van de Partij van de Arbeid en wat u daarbuiten zegt daar ga ik helemaal niet op in. Dat slaat echt helemaal nergens op. Dank u.

00:52:11

Voorzitter: De heer Bolle is echter vrij om het te vragen in het politiek vragenuur. Dat is wel zo. Ik ga voor de beantwoording van de vragen – hopelijk – naar wethouder Diks.

00:52:21

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel, Voorzitter. Graag ga ik natuurlijk in op de vragen die u hier beiden stelt, want naar aanleiding van het artikel en het interview op OOG TV is helaas onrust ontstaan. Allereerst wil ik hier aangegeven dat mij door de journalist in de kop van het artikel en in de eerste regel van het interview een uitspraak in de mond wordt gelegd die ik niet heb gedaan, die ik niet herken en die ik verre van mij werp. Na deze ongelukkige publicatie heeft mijn woordvoerder contact gezocht met OOG TV met de vraag dit te rectificeren. OOG TV was en is daar helaas niet toe bereid. Echter, Voorzitter, onjuist citeren is niet voor niets journalistiek ongehoord. Hiermee beschouw ik de vragen van de SP als beantwoord, aangezien die zich allemaal op een citaat richten dat ik niet heb gezegd. Wat de vragen van de Partij van de Arbeid betreft. De voorloper van Kansrijke Start is hier in Groningen al in 2011 tot stand gekomen, in een samenwerking tussen betrokken professionals in de geboortezorg, zoals gynaecologen, kraamverzorgenden, verloskundigen en de GGD. Een periode waarin overigens wethouder Visser verantwoordelijk was voor de portefeuille Volksgezondheid. In 2018 is het nationale actieprogramma Kansrijke Start onder

leiding van minister Hugo de Jonge gestart en is dit in vele Nederlandse gemeenten uitgerold. De focus van het programma werd toen verbreed naar de eerste duizend dagen van een kind en de samenwerking werd uitgebreid met sociaal hulpverleners in de WIJ-teams, huisartsen en zorgverzekeraar Menzis in de coalitie Kansrijke Start Groningen. Voorzitter, net als voor de Partij van de Arbeid staat voor het college buiten kijf dat ieder kind de best mogelijke start in het leven verdient. Uit talloze onderzoeken blijkt hoe belangrijk het is dat in de eerste duizend dagen van een kind een goede hechting tussen moeder en kind tot stand komt en de basis wordt gelegd voor een diepe vertrouwensrelatie. Daarom is het regionale arrangement, waarin de provincie vijf ton doteert zo welkom. Daarmee kunnen we extra investeren in het programma Voorzorg. Door moeders deze ondersteuning te geven op het meest fundamentele niveau van menselijke relaties wordt het perspectief op een kansrijke toekomst van kinderen vergroot. Voorzitter, een kinderwens, zwangerschap en ouderschap zijn onderwerpen die precair en gevoelig zijn en waar de overheid zich op een uiterst zorgvuldige manier in moet bewegen. Daar is het college het mee eens. Ik herken me dan ook niet in de weergave van de heer Loopstra in de inleiding, want dat was nog de strekking nog de bedoeling van wat ik heb gezegd tijdens de persbijeenkomst of het interview daarna. De belangrijkste grondslag van Kansrijke Start is juist de eigen keuze en de eigen regie van een vrouw of van een gezin aangaande een kinderwens of zwangerschap. Gesprekken over de gezinssituatie of een toekomstige gezinssituatie worden daarenboven natuurlijk nooit door de gemeente of door een wethouder gevoerd, maar door professionals als bijvoorbeeld huisartsen, verloskundigen of een verpleegkundige van de J-GGZ. Het college is het met de heer Loopstra eens dat mensen die in armoede leven natuurlijk niet per definitie een kwetsbare groep zijn. Kansrijke Start helpt juist alle ouders die op één of andere manier in een moeilijke situatie zitten. Voorzitter, ik heb deze woorden niet zo, gezegd en juist daarom legt het door OOG TV bedachte citaat zo een onzorgvuldige en vooral volkomen ongepaste relatie tussen armoede en ouderschap. Dank u wel, Voorzitter.

00:56:13

Voorzitter: Dan heeft u een vervolgvraag van de heer Dijk.

00:56:15

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, de vraag is of mevrouw Diks ook een spiegel kan aanschaffen en eventjes het hele item van OOG TV kan naluisteren om te horen wat zij precies zelf heeft gezegd. Dan vraag ik mij af of zij überhaupt snapt, ondanks – dat zei ik al – dat je die hele titel eraf haalt, dat wat u zegt wel degelijk iets is wat ontzettend veel weerstand in onze samenleving opwekt, omdat het inderdaad net lijkt alsof de politiek kan gaan vertellen aan lagere sociaaleconomische klassen hoe zij moeten gaan leven. Ik wil u ook in herinnering brengen, dat hebben wij eerder ook gehad, als het gaat om bijvoorbeeld de tips van de WIJ-teams. Exact hetzelfde. Het is duidelijk in onze samenleving doodnormaal om te kunnen zeggen dat mensen wel of niet even beter moeten gaan nadenken of zij een kind moeten gaan krijgen of niet en dat ze moeten gaan zitten bij het strijken, als ze pijn aan hun voeten hebben. Dat soort dingen zijn duidelijk doodnormaal. Dat het inderdaad niet goed is voor een kind om te zien dat een ouder op de bank ligt, omdat hij het idee heeft dat hij het geld toch wel krijgt. Dat zijn duidelijk doodnormale dingen in deze samenleving en ik snap dat u nu dit soort uitspraken probeert recht te trekken, net als de vorige keer toen de heer

Loopstra dat aankartte in dit vragenuur. Ik snap dat u het nu van papier goed kan voorlezen, maar u moet echt uw eigen interview goed gaan terugluisteren en dan moet u ook maar eens naar het verschil luisteren -

00:57:32

Voorzitter: Wilt u via de voorzitter spreken, meneer Dijk?

00:57:35

De heer Dijk: Voorzitter, dan moet mevrouw Diks het interview gaan terugluisteren en misschien ook gaan kijken hoe de heer Tjeerd van Dekken dit doet en wat het verschil is met mevrouw Diks, want daar zit wel degelijk een verschil in taal en toon in. Als iemand tegenwoordig veel heeft geleerd van taal en toon en er altijd op aangesproken wordt, dan ben ik dat, maar ik zou u willen vragen om een spiegel aan te schaffen.

00:57:55

Voorzitter: Wilt u daar nog op reageren mevrouw Diks?

00:57:58

Mevrouw Diks: Nee, Voorzitter. Ik beschouw het aanschaffen van een spiegel, als een goed advies van de heer Dijk.

00:58:04

Voorzitter: Waarvan akte, dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen van de vragen van het politiek vragenuur van deze woensdag. Ik wens u allen een fijne dag toe.